

Oh, oh Oman, het is zo leuk! Het is niet zo gek dat Marion Haarsma haar laatste van de drie verhalen over duiken in het sultanaat zo besluit. Met een grote knippoeg naar het inmiddels al 30 jaar oude door Klein Orkest-zanger Harrie Jekkers, ter gelegenheid van een feestje met vrienden geschreven Oh, oh Den Haag. De single, die op 10 juli 1982 werd uitgebracht en uiteindelijk de vierde positie in de Top 40 bereikte. Vandaag de dag geldt het nummer als officieel volkslied van de stad 's Gravenhage, inderdaad de woonplaats van Haarsma. Nadat de tekst van het nummer in de Haagse volksmond bij enkelen een nooit bedoelde wijziging kreeg ('mooie stad achter de duinen' werd 'mooie stad zonder die bruinen') besloot Harrie Jekkers zelf het lied nooit meer te zingen.

Maar Oh, oh Oman dus. Het is moeilijk om Marion Haarsma in een duikdag helemaal enthousiast te maken. Maar het is Oman gelukt! In deze uitgave van Onderwatersport de eerste van haar drie duikverhalen over het sultanaat.



# Nieuw op de kaart

Oman. Officieel het Sultanaat Oman. Het is een nieuwe duikbestemming. Het sultanaat ligt onopvallend aan de meest zuidoostelijke kant van het Arabische schiereiland. Het grenst aan de Verenigde Arabische Emiraten in het noordwesten, Saoedi-Arabië in het westen, en Jemen in het zuidwesten. Het land is lid van de Arabische Liga en van de Samenwerkingsraad van de Arabische Golfstaten. Het heeft een enorme kustlijn, die grenst aan de Indische Oceaan.

TEKST EN FOTO'S: MARION HAARSMA  
ONDERWATERFILM.NL

Het land wordt gedomineerd door de Rub al Khali-woestijn, de grootste aaneengesloten zandwoestijn ter wereld. Vóór 1970 was Oman economisch geïsoleerd van de rest van de wereld en waren de meeste inkomsten afkomstig van de export van dadels, li-



Kameel

moenen en vis. Veel geld om zaken als infrastructuur, onderwijs en gezondheidszorg te verbeteren was er dan ook niet. Dat veranderde drastisch na 1970 toen de inkomsten uit de olieverkoop binnenstroonden. De staatsinkomsten van Oman zijn nu nog voor 75% afhankelijk van de aardolie- en aardgasverkopen.

**TOERISME** Doordat de olievoorraden niet zo heel erg groot zijn, wordt er inmiddels driftig gezocht naar andere bronnen van inkomsten zoals aardgas, landbouw, visserij, nieuwe industrieën en – dat ook – toerisme. Tot 1970 werd Oman alleen door zakenlui bezocht. Er was in die jaren nog maar 10 kilometer geasfalteerde weg; op dit moment zijn er al bijna 7000 kilometer geasfalteerde wegen in Oman.

De meeste plaatsen zijn met elkaar verbonden door die asfaltwegen. Een uitgebreid busnetwerk zorgt voor het personenvervoer tussen dorpen en steden. Tussen de grote steden rijden snelbussen. Er rijden geen treinen.

Het is een rijk land, dat is aan alles te merken. Nergens onafgebouwde huizen of rommel op straat. Het toerisme staat nog in de kinderschoenen. Het is soms best wel avontuurlijk, de bevolking is uiterst beleefd, vriendelijk en hoffelijk. Vanaf de jaren tachtig is het toerisme op gang gekomen. In eerste instantie werden alleen groepen toegelaten, later ook individuele reizigers. In 1987 kwamen er nog minder dan 1000 toeristen, in 1996 al meer dan 350.000 die in totaal \$108 miljoen uitgaven. In 1970



Kasteel



Vlindervis



Koraalduivel



Hot spring



Duikgids bij oefenstrand

Grote foto: meervallen

was er maar één hotel, nu anno 2012 al meer dan tachtig. Vanaf het begin van de ontwikkeling van de toeristenindustrie wordt er scherp op het milieu gelet.

**RECORDJAAR** Het Ministerie van Toerisme van Oman verwacht dat 2011 de geschiedenis in zal gaan als een toeristisch recordjaar voor het land. De cijfers van IATA, de in Montreal gevestigde International Air Transport Association, van juni 2011 laten zien dat het aantal internationale aankomsten op Muscat International Airport tussen juni 2010 en juni 2011 met maar liefst 15% is toegenomen naar een totaal aantal aankomsten van 2,23 miljoen. Minister van Toerisme van Oman, Al Sheikh Abdulmalik Abdullah Al Khalili: 'Het aantal reizen naar



Naaktslak, *Chromodoris tinctoria*



Wjadi



Netmurene met buddy

Oman is het afgelopen jaar sterk toegenomen en de kernmarkten laten een veelbetekenende groei zien.' De sterkste groei kwam uit Italië (+60%), de Verenigde Arabische Emiraten (31%), Duitsland (22%), Frankrijk (14%) en Nederland (8%).

Als duikbestemming staat Oman nieuw op de kaart. Al reizen er al enkele tientallen jaren duikers naar het sultanaat af met op dit moment zes luchthavens en een eigen luchtvaartmaatschappij, Oman Air. Onderwater, een rare mix van Rode Zee en Indische Oceaan. Een wereld die ook nog nauwelijks is bedoken, ongerepte riffen met een overdaad aan koralen,

boeiend macroleven en vis, héél veel vis. Oman is tevens de thuishaven van duizenden zeldzame zeeschildpadden die jaarlijks terugkeren naar hun geboortestrand om eieren te leggen, wat Oman tot de grootste kraamkamer ter wereld maakt van deze zeedieren. De wateren rond Oman vormen daarnaast het leefgebied van maar liefst 22 dolfin- en walvissoorten. Er zijn daarnaast verschillende mogelijkheden tot wrakduiken wat alles bij elkaar verklaart dat Oman in opkomst is als duikbestemming.

**TEMPERATUUR** Het zicht varieert van 5 tot 20 meter, afhankelijk van de lokatie, het weer en de stromingen. De watertemperatuur ligt

tussen de 28 graden (zomer) en 20 graden (winter). Alle duiken zijn bootduiken, behalve in Salalah, in het zuiden van het land. Andere duikgebieden zijn rond de hoofdstad Muscat, de

Naaktslak, *Hypselodoris dollfusi*Naaktslak, *Ceratosoma trilobatum*Naaktslakken, *Risbecia pulchella*



Zeeëgel, *Toxopneustes pileolus*

in de buurt gelegen Daymaniyat eilanden, zo'n 15 kilometer uit de kust en het gemakkelijkst te bereiken vanaf Al Sawadi, en in het noorden Musandam. Alleen het bedrijf Extra Divers heeft toestemming om duiken te organiseren en exploiteren meerdere duikcentra in Oman.

In september is het nog heel erg warm, tussen de 35 en 45 graden Celsius, in de buurt van de hoofdstad Muscat. Zwemmen en duiken is de enige oplossing. Er is deze keer maar een dag de tijd om er rond te kijken; drie duiken dus. Het water is niet zo warm. Er zijn zelfs al extra warme overpakken geleend. Het is een uurtje varen met een snelle boot voordat er in het water kan worden gesprongen. Het verschil tussen boven- en onderwater is erg groot. Langs een rif naar beneden. Op 20 meter komt de bodem in zicht met meteen een grote schelp. Voor het vertrek was al verteld dat er mensen voor twee weken strandvakantie naar Oman gaan alleen om schelpen te zoeken. Er schijnen 600 verschillende schelpensoorten te zijn.

**ZEEPAARD** Meteen daarna een paar grote naaktslakken, maar dan ook echt grote naaktslakken. Tropische dieren in dit koele water van 23 graden. Ook een prachtige netmurene, best wel groot, maar hij is een beetje verlegen. En een enorm zeepaardje, zeg maar zeepaard. Hij is zeker 30 cm lang. En nog zo'n reuzen-



Zeepaard, mannetje

zeepaard. Schuw of verlegen, deze moet echt op de foto. Zelfs al draait hij zich iedere keer van de kamera weg. Maar het lukt. Met de buddy fotograferend aan de andere kant van het zeepaardje kan er om de beurt een foto worden gemaakt.

Tussen de middag snorkelen, in een baai met een zandstrand, maar onderwater toch een enorm veld met tafelkoralen, op elkaar gestapeld. Al snorkelend foto's maken, maar dat is wat onhandig zonder lucht. Dan nog een duik bij de Daymaniyat eilanden. Daymaniyat, een

natuurpark, en Fahal staan garant voor spectaculair duiken. Tunnels, holen, uitgestrekte koraalvelden en een grote hoeveelheid vis. Ook regelmatig groot spul uit de diepe zee. Een heel andere begroeiing dan tijdens de eerste duik. Veel takken zachte koralen en naaktslakken. Pas bij thuiskomst ontdekt dat er zeker 4 nog niet eerder geziene soorten tussen zaten. Ook veel vis, waaronder een prachtige trekkervis. Zo'n schuwe, die altijd in een holletje duikt. Deze zat onder een koraalblok en bewoog geen vin! Bij het bekijken van de foto pas te zien dat er iets in zijn bek zit, een krabbetje.



Doktersvis



Trektersvis met krabbetje in zijn bek